

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Annales Episcoporum Slesvicensivm

Cypraeus, Johann Adolph

Coloniæ Agrippinæ, 1634

Capvt XVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64615](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64615)

laminis æreis olim exornato & insignito, vt ex vesti-
gijs apparet, eiusmodi est. Anno Domini 1331. secundo
Non. Octobr. obiit Dominus Ioannes Episcopus Slesuicensis,
dictus de Bockholt. Orate pro eo.

C A P V T X V I.

Sensit Helimbertus tempus famis & mala Martis:

Dignus sorte quidem Vir meliore bonus.

Vrbis Lubecæ, dum tempora nubila currunt,

Sollicitus Flamen mænia tutæ colit. —

ANNO 1332. Helimbertus Episcopus Slesui-
censis electus fuit, confirmatus ab Archie-
piscopo Lundensi Magno, ea tempestate,
qua bellum adhuc ferueret inter Regem
Christophorum & Waldemarum Ducem Slesuicen-
sem. Vir pius erga Ecclesiam benè affectus, deque
eiusdem salute ac incolumentate præclare meritus, vt
quam ipse misere afflictam, malisque diuturnis pres-
sam ac exhaustam, pro viribus prouehere & locuplet-
are summoperè studuit ac laborauit. Nam simul at-
que Episcopus exortus esset, beneficium admodum
fæse præstítit. Idque ex eo colligere licet, quod Anno
Millesimo trecentesimo trigesimo quinto, præsen-
te Duce Waldemaro in arce Gottorpensi, om-
nes possessiones & rus, quod in Parochia *Svantzen*
in campo *Rinkenissa* habebat, de quibus quotannis
dux oræ (ortich) annonæ pendebantur, Capitulo
Slesuicensi largitus sit, & terra viridi in manum sum-
pta & proiecta tradiderit, quod *Scotare vulgo* dicitur:
quæadmodū Maiores illius, illa liberrimè possedissent,

pretio integrō pro illis recepto , hac cautione adhibita , vt euictio suis impensis fieret. Quæ omnia à Magistro Nicolao , & Timmone Blockio canonicis acceptata sunt. Canonicorum quoque tenuitatem & inopiam miseratus, de illorum prouentibus augendis dispicere ac cogitare cœpit. Quare Ecclesiam Dreſtor-pianam , in qua Helimbertus , ius Patronatus habuit, annexuit præbendæ Slesuicensi, quam olim Rex Daniæ Waldemarus fundauerat, de consilio & sensu Capituli, nullo iure suis successoribus reseruato: ea tamen lege , vt successor illius præbendæ , die sanctæ Elisabethæ , quotannis in Choro Ecclesiæ Slesuicensis Processionem fieri curet cum Cruce per cæmiterium, sermone infra summam Missam duntaxat prætermisso, & vt tres marcas Lubecenses ibidem diuidat & distribuat, duas marcas Canonicis, & vnam Vicarijs. Idque, quod æquitatis ratio postulet, vt qui Altari inferuiat, habeat, vnde viuat. Acta sunt hæc anno 1340. pridie Michaelis.

Waldemarus etiam Dux Iutiz, tot victorijs clarus, atque insignis, erga Ecclesias Dei sese beneficū & liberalem præbuit. Nam Patris sui Erici, qui in Choro Slesuicensi sepultus est , literas , quibus in sui memoriam Virginibus Sanctimonialibus in Holma Slesuicensi habitantibus, molendinum in Solterbeka situm dederat , cum omnibus iuribus in perpetuum , sine omni impedimento aut iure sibi reseruato confirmauit. Anno à nato Christo 1334. Molendini autem istius hodie nulla vestigia supersunt, neque constat , vbi situm fuerit. Waldemarus quoque Ecclesiæ Slesuicensi, Ecclesiam Beatæ Virginis in Sodorp, Præbendæ Canonicali annexuit, eam ob causam , quod in Templo Slesuicensi suorum Progenitorum, nimirum Walde-mari Aui , & Erici Patris sui sepultura extaret, (vt etiam

etiam supra ostendimus,) ea tamen lege: ut qui beneficium possideret, *Anniuersarium Sacrum Domini Ducis Valdemari Aui sui, & Erici Patris sui*, (nam hi duo in Choro humati iacent ut supra demonstrauimus) faciat, quod Progenitorum suorum sepultura & memoria conseruetur & magnificetur, ut ex literis, quæ super ea donatione confectæ sunt, colligere licet, quarum exemplar subiicere visum fuit.

Omnibus præsens scriptum cernentibus Valdemarus Dei Gratia Dux Iutiae salutem in Domino sempiternam. Cum bona quæcunque temporalia, in Ecclesiastica conuentuntur seruitia, Sanctis, in quibus Sanctus sanctorum colitur, attributa Christianæ Religionis Professoribus, fide firma & spe indubitata certum est commutari in æterna. Quod nos piè considerantes, & dignum reputantes, quod præbendæ Cathedralis Ecclesiæ, in qua nostrorum sepultura est Progenitorum, adeo tenues sint & exiles, quod ex ipsis secundum statu sui exigentiam conuenienter sustentari nequeant præbendati. Et ideo vnam dictarum præbendarum, fundatam per Dominum Riconem, quondam Canonicum ibidem, quam nunc tenet Dominus Iuarus Bundessen Canonicus eiusdem Ecclesiæ, meliorare & augere cupientes, de vnamimi consensu & voluntate Consiliariorum nostrorum, volumus, & præsentibus consentimus, ut Ecclesia Beatæ Mariæ Virginis in Sodorp, in qua nobis merum competit Ius Patronatus, per Venerabilem Patrem Dominum Episcopum Slesuicensem dictæ Præbendæ annexetur, & de ipsis vnum & indiuiduum beneficium sit perpetuò permansurum: ita tamen, quod quicunque dictam Præbendam pro tempore habuerit, Anniuersarium nostrum post mortem nostram & Anniuersaria Dilectorum nostrorum Progenitorum Walde-mari quondam Aui nostri, & Erici Patris nostri, bonæ memoriae, in eadem Ecclesia Slesuicensi faciat solenniter obseruari, præsentibus dilectis Consiliariis nostris Domino

Marquardo Rugmor, Abel VValdemari, Iuaro de Reuent-
lovv, Strimone de Rantzovv, Sifrido de Sestede, Marquardo
de Sestede, Marquardo Rorlanth, Marquardo de VVisch,
Alberto de VVisch militibus, Svvart Erico, Marquardo
VVulf, VVulf Pogvvisch armigeris, & alijs præsentibus fide-
dignis. In cuius rei testimonium sigillum nostrum præsenti-
bus est appensum. Datum Gottorpe Anno M. CCC. xxx. octa-
uo in craftino Natiuitatis Beatæ Mariæ Gloriosæ Virginis.

Hanc donationem Episcopus Hellimbertus anno
seuenti (anno nimirum 1339.) suo suffragio & au-
thoritate confirmauit. Sed & Magnus, Archiepisco-
pus Londensis, eam vunionem & donationem sua vo-
ce tanquam Metropolitanus roborauit & confirma-
uit anno 1383. postridie Beatæ Magdalena: vt ex for-
mula literarum, quarum exemplar subiijcimus, li-
quet.

Vniuersis præsentes literas inspecturis, Magnus, Diuina
miseratione Archiepiscopus Lundensis, Suetiæ Primas, &
Apostolice Sedis Legatus, salutem in Domino sempiternam.
Cum à nobis petitur, quod iustum est & honestum, tam vi-
gor & equitatis, quam ordo rationis exigit, vt illud per officij
nostrí sollicitudinem ad effectum debitum perducatur: sane
Dilectus Filius Dominus Ioannes VVynken, Præpositus Eccle-
siæ Slesuicensis, literas quasdam patentes, veris sigillis pen-
dibus Domini Hellemberti quondam Episcopi Slesuicen-
sis, & capituli ibidem, vt prima facie apparebat sigillatas,
non rasas, non cancellatas, non abolitas, nec in aliqua sui
parte viciatas vel suspectas, nobis personaliter præsentans,
confirmationem Contentorum in ijs humiliter postulauit,
quarum tenor sequitur in hæc verba.

Omnibus præsens scriptum cernentibus Hellemberitus Dei
Gratia Episcopus Ecclesiæ Slesuicensis in Domino salutem
sempiternam. Cum quæcumque bona temporalia in Ecclesi-
astica conuertuntur seruitia, Sanctis in quibus Sanctus san-
ctorum

ctorum colitur, attributa Christianæ Religionis Professoribus, fide firma & spe indubitata certum est commutari in æterna. Quod pie considerans Inclitus Princeps VValdemarus, eiusdem Dux Iutæ, & indignum reputans, quod præbenda Cathedralis Ecclesiae Slesuicensis, in qua suorum est sepultura Progenitorum, adeo tenues sunt & exiles, quod ex ipsis secundum status sui exigentiam sustentari nequeant Præbendati, & ideo vnam dictarum Præbendarum, fundatam per Dominum Riconem quondam Canonicum ibidem, quam nunc tenet Dominus Ivarus Bundessen Canonicus eiusdem Ecclesiae, meliorare cupiens & augere, nobis supplicauit, vt Ecclesiam Beatæ Mariæ Virginis in Sodorp, in qua sibi merum ius competit Patronatus, dictæ Præbendæ annexeremus. Nos ergo dicti Principis Domini VValdemari pium propositum commendantes, & dictæ Præbendæ exilitatem & tenuitatem considerantes, ipsius iustis precibus inclinati, dictam Ecclesiam dictæ Præbendæ, de consensu suo & Capituli nostri Slesuicensis, anneximus & adunamus, de dictis Præbenda & Ecclesia, vnum & idem indiuiduum beneficium facientes, successoribus nostris super Cathedratico in omnibus saluare. Insuper propter benevolentiam, quam dictum Dominum Ducem ad Ecclesiam habere perpendimus, volumus & mandamus, vt quicunque prædictam Præbendam pro tempore habuerit, Anniuersarium ipsius Domini Ducis, VValdemari quondam Aui sui, & Erici Patris sui bonæ memorie, in Ecclesia Slesuensi prædicta faciat, sub modo & forma, quæ sequitur celebrari, vt per hoc & suorum Progenitorum magnificetur sepultura, videlicet quod vnumquodque Anniuersariorum Prædicatorum cum tribus Missis, vna in Choro, & duabus extra Chorum celebretur, & in quolibet Anniuersario octo semisses Sterlingorum inter Dominos Canonicos, & octo solidi Lubecenses inter Vicarios Chori distribuantur, qui personaliter fuerint in Vigilijs & Missa. In cuius rei testimonium sigillum nostrum, vna cum sigillo præ-

gillo predicti Capituli presentibus est appensum. Datum Slesvick, Anno Domini Millesimo trecentesimo octogesimo nono, in ipsa die Purificationis Mariae. Nos igitur deuotis precibus predicti Domini Ioannis Praepositi inclinati, predictarum Præbendæ & Ecclesie annectionem & adunionem, ac omnia & singula præmissa, prout ritè & rationabiliter facta sunt, matura deliberatione præhabita, auctoritate Metropolitana ratificamus, approbamus, & ex certa scientia confirmamus perpetuis temporibus valituram. In quarum ratificationis, approbationis, & confirmationis evidentiam, sigillum nostrum presentibus duximus apponendum. Datum Lundis, Anno Domini Millesimo trecentesimo octogesimo tertio, in crastino Beatæ Mariæ Magdalene.

Anno 1338. passim in illis oris, quæ mari alluuntur, & à Frisijis habitantur, pluuiæ & imbræ tribus fere annis continuis effluxerunt, quibus segetes propter nimiam humoris abundantiam putrescebant, & ne prouenirent, impediabantur. Quam cœli intemperiem tanta annonæ penuria & caritas subsecuta est, ut passim homines fame & inedia contabescerent & perirent: aristæ quoque, quæ in locis editioribus crenissent, aere puro & loco patulo propter pluuiam continuam siccari non potuerunt. Itaq; necessitas homines coegit nouare media querere, segetes demessas vexillo molæ, quæ vento agitatur, alligarunt per dies & noctes quadraginta, ut motu illo velociori siccarentur, & ad solem torrerentur. Sed nec propter pluuiam diuturnam sal confici potuit. Quibus de causis siebat, ut alimentis destituti homines passim extinguerentur, & in campis & agris mortui reperirentur. Nam multis vermes in ventriculo generabantur, quæ mortuis ex ore crepebant magna copia. Causam huius mali vulgus existimabat esse pœnam Diuinam, quæ ob cultum Dei neglectum hominibus infligeretur.

CA-